

ע"פ 7318/20 - פלוני נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון

ע"פ 7318/20

לפני: כבוד הנשיאה א' חיות

המערער: פלוני

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי בירושלים מיום 19.10.2020 בת"פ 8570-03-19 שניתנה על ידי כב' השופט א' רובין

בשם המערער: עו"ד אריאל עטרי

פסק-דין

ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי בירושלים (השופט א' רובין) מיום 19.10.2020 בת"פ 8570-03-19 שלא לפסול עצמו מלדון בעניינו של המערער.

1. נגד המערער הוגש בחודש מרץ 2019 כתב אישום המייחס לו עבירות של תקיפת קטין על ידי אחראי, תקיפה בנסיבות מחמירות והתעללות בקטין על ידי אחראי, בשל מעשים אשר ביצע לכאורה בבנו הפעוט. ביום 18.12.2019, ועוד בטרם השיב לאישום, הגיש המערער שתי בקשות לגילוי ראיות לפי סעיף 108 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ד-1984 (להלן: חוק סדר הדין הפלילי), וביקש כי הדיון בבקשות אלה יועבר למותב

עמוד 1

אחר, על מנת שהמותב לא ייחשף לראיות ולטיעונים בלתי קבילים. במסגרת בקשות אלה ביקש המערער, בין היתר, כי יועבר לעיונו תיעוד של הדיונים שהתקיימו ברשויות הרווחה על הפניית עניינו של המערער לוועדה לפטור מדיווח בעניין עבירה שבוצע בקטין או בחסר ישע (להלן: ועדת הפטור), אשר לשיטתו הוא רלבנטי לכתב האישום בעניינו. המשיבה הודיעה כי היא אינה מתנגדת להעברת הבקשות לדיון בפני מותב אחר. חרף האמור, ביום 1.6.2020 קבע בית המשפט קמא כי בקשות הגילוי ידונו בפניו, שכן "דרך המלך היא, שבקשות לפי סעיף 108 יידונו לפני המותב אשר שומע את התיק העיקרי". ביום 16.6.2020 הגיש המערער בקשה נוספת לגילוי ראיות (להלן: הבקשה השלישית). ביום 8.7.2020 קיים בית המשפט דיון בשלוש בקשות הגילוי, במהלכו הועברו לעיונו תרשומות פנימיות מטעם גורמי הרווחה אשר טיפלו בעניינו של המערער. בשלב זה, הודיע בא-כוח המערער "אני מסכים שבית המשפט יעיין בחומר, ולאחר מכן אוכל לבקש שבית המשפט לא ימשיך לדון בתיק העיקרי". ביום 12.8.2020 דחה בית המשפט קמא את מרבית טענות המערער בשלוש בקשות הגילוי, אך קבע כי בהתקיים תנאים מסוימים שפורטו בהחלטה, יסכים למתן צו המורה על העברת חלק מהחומר המבוקש לידי הצדדים להליך. במסגרת החלטה זו ציין בית המשפט קמא, בכל הנוגע לתיעוד דבר פניית גורמי הרווחה לוועדת הפטור "מקובלת עלי בהקשר זה טענת המאשימה לפיה שיקול דעתן של רשויות הרווחה בבואן להחליט האם להגיש בקשה לוועדת הפטור איננו צפוי להיות נושא לדיון בהליך הפלילי". ביום 16.10.2020 הגיש המערער בקשה לעיון חוזר בהחלטה בבקשות הגילוי, וזו נדונה ונדחתה בדיון שהתקיים ביום 19.10.2020.

2. לאחר דחיית הבקשה לעיון חוזר, הודיע בא-כוח המערער כי הוא מבקש שההליך העיקרי יועבר לדיון בפני מותב אחר, וזאת נוכח החומר שהוצג בפני המותב במסגרת הדיון בבקשות הגילוי, כמו גם עמדת המשיבה, אשר כאמור לא התנגדה לקיום הדיון בבקשות הגילוי בפני מותב אחר. עוד טען המערער כי במסגרת ההחלטה בבקשות הגילוי הביע המותב את עמדתו בסוגיית הפנייה לוועדת הפטור אשר לשיטת המערער "עומדת להיות לב המשפט ועשויה להכריע את המשפט", וכי הדבר מצביע על כך שדעתו של המותב "ננעלה" ואין מקום שהוא יוסיף וידון בהליך. לאחר שמיעת עמדת המשיבה, אשר התנגדה לבקשה, דחה בית המשפט קמא את בקשת הפסלות.

3. בהחלטתו, ציין בית המשפט "נחשפתי לחומר לא רב במיוחד שאין בו לטעמי כדי לבסס חשש ממשי אובייקטיבי לנעילת דעתו של בית המשפט בנוגע לאשמתו או לחפותו של הנאשם. עצם העובדה שבעתיד אמור להיות דיון בשאלה האם ניתן יהיה בכלל להגיש את החומר האמור באמצעות עדות התביעה מרשויות הרווחה אין בה כדי לשנות ממסקנתי האמורה". אשר להתייחסות המותב לסוגיית ועדת הפטור בהחלטתו מיום 12.8.2020, צוין כי "מדובר באמירה לכאורית שמשקפת הערכה ותו לא של מה שצפוי להיות במוקד המשפט ומה שלא צפוי להיות במוקד המשפט. ככל שביקש [המערער] שנושא זה יעמוד במוקד המשפט אזי מטבע הדברים הוא ינקוט במהלכים הדרושים לשם כך במסגרת החקירה הנגדית או בכל מסגרת אחרת ובית המשפט יכריע האם לאפשר דיון נרחב בנושא זה או לא. שאלה זו היא שאלה משפטית בעיקרה, וגם מן הטעם הזה אין לראות באמירה במסגרת החלטת ביניים משום הכרעה סופית בנושא זה".

4. מכאן הערער דן, בו חוזר המערער על טענותיו. לשיטתו, היחשפותו של המותב למסמכים מטעם שירותי הרווחה עלולה להשפיע על מידת האמון שייחס המותב לעדות המערער, או לעדויות אחרות שיישמעו בפניו, וכפועל היוצא מכך, לפגוע ביכולתו "לעשות דין צדק לאמיתו". אשר לאמור בהחלטה בבקשות הגילוי, נטען כי דברי המותב לא סווגו בזמן אמת, אלא שבית המשפט השתכנע שראיות אלה אינן רלבנטיות למשפט. המערער סבור כי הסתייגותו של המותב בדיעבד אין בה כדי לרפא את חששו הממשי כי המותב כבר גיבש את דעתו בצורה שלא תאפשר לו לקבל את יומו בפניו.

5. דין הערעור להידחות. בקשות לפי סעיף 108 לחוק סדר הדין הפלילי נדונות ככלל בפני המותב הדין בהליך העיקרי, ורק במקרים חריגים תקום הצדקה לדון בהן בפני מותב אחר (ראו: ע"פ 3600/18 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקאות 83-84 (20.6.2019)). כך פעל המותב במקרה דנן, וודאי שאין בעובדה זו, כשלעצמה, כדי להצדיק את פסילתו. אין בידי לקבל את טענת המערער לפיה בנסיבות המקרה הפרטניות, בהן נחשף המותב למסמכים מטעם שירותי הרווחה במסגרת הדיון בבקשה שלישית, קיימת עילה לפסילת המותב וזאת, בין היתר, נוכח דברי המותב לפיהם מדובר ב"חומר לא רב במיוחד". נסיבות אלה, אין בהן כדי להקים חשש ממשי למשוא פנים ולהוביל לפסילתו של המותב מלשבת בדין. אף לא מצאתי כי יש בהתייחסות המותב בהחלטתו מיום 12.8.2020 לסוגיית ועדת הפטור כדי להצביע על חשש ממשי כאמור. מקובלת עלי בהקשר זה עמדת המותב לפיה מדובר בעמדה לכאורית בלבד, וכי ככל שהעניין יידרש לשם הכרעה בהליך שבפניו, הוא ייבחן את טענות המערער בנדון ויחליט בהן לגופן.

אשר על כן, הערעור נדחה.

ניתנה היום, י"ח בחשון התשפ"א (5.11.2020).

ה נ ש י א ה